

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 420/2019 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om examenskvoterna för Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT och Yrkeshögskolan Lab Ab

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 420/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Holopainen / gröna:

Hur ämnar regeringen beakta behoven för examina vid Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT och Yrkeshögskolan Lab Ab,

hur ämnar regeringen säkerställa att tillväxten och förnyelsen vid dessa högskolor fortsätter, och

hur säkerställer regeringen att dessa högskolor även i fortsättningen kan producera kompetent arbetskraft och innovationer i världsklass som grund för livskraften i de områden där högskolorna är belägna?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Statsminister Marins regering har som mål att höja utbildnings- och kompetensnivån, minska utbildningsskillnaderna och öka likvärdigheten i utbildning. Utöver besluten om högskolornas utbildningsansvar styr ministeriet hela högskolesystemet genom att fastställa högskolornas examensmål. Uppnåendet av målen i visionen för högskoleutbildningen och -forskningen år 2030 förutsätter att examensmålen höjs särskilt inom områden med brist på kompetent arbetskraft. Ny arbetskraft behövs dels för att ersätta avgående arbetskraft och dels för att fylla nya arbetsplatser som uppkommer.

Högskolor beslutar autonomt om sina nybörjarplatser. Enligt universitets- och yrkeshögskolelagen väljer högskolorna sina studerande själva och beslutar om grunderna för antagningen av studerande. För att en större andel av åldersklassen ska avlägga högskoleexamen före 2030 ska antalet nybörjarplatser ökas och erbjudas särskilt till personer som avlägger sin första högskoleexamen. Dessutom utarbetas alternativa vägar för antagning till högskoleutbildning för branschbytare och personer som vill få tilläggskompetens.

Undervisnings- och kulturministeriet har på basis av regeringsprogrammet, visionen för högskoleutbildningen och -forskningen år 2030, och informationen om utbildningsbehov som producerats av Prognostiseringsforumet för kunnande fastställt nationella utgångspunkter för beredningen av högskolornas examensmål. I oktober 2019 lämnade högskolorna till ministeriet förslag till sina examensmål 2021–2024 och målbilden för 2030. En förutsättning var att högskolorna motiverade

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 420/2019 rd

sina förslag till examensmål. Av motiveringarna till förslagen för inriktningsspecifika examensmål för universitetens högre högskoleexamina

och yrkeshögskoleexamina och för examensmål på högskolenivå skulle det framgå till vilka delar den föreslagna höjningen av examensmålet grundar sig på att förbättra genomströmningen, öka antalet nybörjarplatser och öka antalet internationella studerande, inklusive antalet utbildningar med avgiftsbelagda terminer. Det prognosticerades att viktiga faktorer som inverkar på fastställandet av examensmål grundar sig förutom på behovet av utbildning och arbetskraft bland annat på antalet examina som avlagts tidigare, antalet personer som påbörjat utbildningen under olika år, tidigare utvidgningar av utbildning på viss tid som genomförts, beredskap till förbättrande av genomströmning, antalet internationella studerande samt hur utbildningsstrukturen som högskolan valt matchar de nationella riktlinjerna för högskoleutbildning.

Dialogen mellan ministeriet och högskolorna har fortsatt utgående från respons som fåtts från högskolorna. Undervisnings- och kulturministeriet lade fram förslag till högskolespecifika examensmål och mål för lärarutbildning och bemöttes av högskolorna 9 december 2019. I sin respons skulle högskolorna ta hänsyn till att examensmålen verkligen kan uppnås inom den kända budgetramen. Då det tar flera år att avlägga examen, grundar sig examina för perioden 2021–2024 i praktiken på antalet studerande som redan inlett sina högskolestudier. Dessutom kan ökningen av antalet examina påverkas genom effektivisering av studieprocesserna och rekrytering av internationella studerande.

Med projekt för utveckling av högskolor som redan genomförts och projekt som pågår för närvarande stöds smidigare studievägar för högskolestuderande, studier året runt, ökning av högskolornas gemensamma öppna studieinnehåll och studiematerial samt förnyande av undervisningsmetoder och stärkande av lärarnas kompetens. Målet med dessa åtgärder är även att utexaminerade ska övergå till arbetslivet snabbare än tidigare. Efterfrågan på utbildning som leder till examen kan även minskas genom att utveckla andra utbildningsalternativ och utbudet av dessa alternativ till personer som redan avlagt examen. Högskolorna kan öka utbudet av examensdelar i form av öppen högskoleutbildning, fristående studier och avgiftsbelagd serviceverksamhet. Det är även möjligt att utveckla och utvidga utbudet av specialiseringsutbildningar för att svara på behov hos personer som är i arbetslivet.

Statsminister Rinnes regering utförde korrigerande åtgärder i finansieringen för högskolorna. Från 2020 stärks basfinansieringen av universitet med 40 miljoner euro och basfinansieringen av yrkeshögskolor med 20 miljoner euro. Beaktandet av kostnadsökningarna ökar dessutom universitetens basfinansiering med 41,6 miljoner euro och yrkeshögskolornas basfinansiering med 20,3 miljoner euro.

Genomförandet av åtgärderna i visionen för högskoleutbildningen och forskningen år 2030 (ökning av antalet utbildningar i anknytning till höjningen av utbildningsnivån, stärkande av internationalisering, och högskolornas digitaliseringsvision) stöds genom strategibaserad programfinansiering. På våren 2020 förs en dialog mellan ministeriet och högskolorna om detaljerna kring

Svar på skriftligt spörsmål SSS 420/2019 rd

finansieringen. Allokeringen av programfinansieringen för perioden 2021–2024 fastställs under 2020.

Regeringen ger högskolorna frihet att utveckla sin egen verksamhet. På basis av dialogen om examensmål som förs mellan ministeriet och högskolorna vet man i vilken mån som högskolorna är beredda att öka antalet nybörjarplatser inom den kända budgetramen. I januari 2020 lämnar undervisnings- och kulturministeriet till högskolorna ett preciserat förslag till högskolespecifika examensmål för 2021–2024. Utöver de interaktiva möten som hölls redan 2019, ordnas i Helsingfors i februari, mars och april 2020 möten för beredningen av avtalsperioden 2021–2024 för rektorer vid universitet och yrkeshögskolor. Examensmål som eventuellt ännu måste diskuteras samordnas före vecka 7 i en diskussion mellan ministeriets överdirektör och rektorn vid högskolan.

Undervisnings- och kulturministeriet förhandlar med högskolorna i maj-juni 2020 om avtal för 2021–2024. Som en del av höjningen av utbildnings- och kompetensnivån som helhet definierar och fastställer undervisnings- och kulturministeriet även behoven för höjning av examensmål för Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT och Yrkeshögskolan Lab Ab. Beredningen fortsätter. Högskolorna lämnar in materialet för avtalsförhandlingarna till undervisnings- och kulturministeriet senast 14 februari 2020. Avtalserbjudandet som utbildnings- och kulturministeriet utarbetat på grundval av högskolans förslag lämnas till högskolan som vid behov kan bemöta erbjudandet senast en vecka före förhandlingarna. Planen för de offentliga finanserna är känd innan avtalserbjudandet skickas ut.

Helsingfors 9.1.2020

Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen